

**IZVJEŠĆE
STRUČNOG POVJERENSTVA
O REAKREDITACIJI
SVEUČILIŠNOG POSLIJEDIPLOMSKOG (DOKTORSKOG)
STUDIJSKOG PROGRAMA
LINGVISTIKE
FILOZOFSKI FAKULTET
SVEUČILIŠTA U ZAGREBU**

Datum posjeta visokom učilištu:

4. prosinca 2017.

Veljača 2018.

Projekt je sufinancirala Europska unija iz sredstava Europskog

socijalnog fonda.

Sadržaj ovog dokumenta isključiva je odgovornost Agencije za

znanost i visoko obrazovanje.

SADRŽAJ

UVOD.....	3
KRATAK OPIS STUDIJSKOG PROGRAMA.....	5
PREPORUKA STRUČNOG POVJERENSTVA AKREDITACIJSKOM SAVJETU AGENCIJE.....	6
PREPORUKE ZA POBOLJŠANJE KVALITETE STUDIJSKOG PROGRAMA	6
PREDNOSTI STUDIJSKOG PROGRAMA	8
NEDOSTACI STUDIJSKOG PROGRAMA.....	9
PRIMJERI DOBRE PRAKSE	10
USKLAĐENOST S PROPISANIM UVJETIMA IZVOĐENJA	11
OCJENA KVALITETE	13

UVOD

Stručno povjerenstvo koje je imenovala Agencija za znanost i visoko obrazovanje (AZVO) izradilo je Izvješće o reakreditaciji sveučilišnoga poslijediplomskog (doktorskog) studijskog programa *Lingvistike* na temelju Samoanalize studijskog programa, popratne dokumentacije te posjeta Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu.

Agencija za znanost i visoko obrazovanje, javno tijelo koje je punopravni član Europskog registra agencija za osiguravanje kvalitete u visokom obrazovanju (*European Quality Assurance Register for Higher Education – EQAR*) i Europske udruge za osiguravanje kvalitete u visokom obrazovanju (*European Association for Quality Assurance in Higher Education – ENQA*), u skladu sa Zakonom o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju (Narodne novine 45/09) i Pravilnikom o sadržaju dopusnice te uvjetima za izdavanje dopusnice za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja, izvođenje studijskih programa i reakreditaciju visokih učilišta (NN 24/10), provodi reakreditaciju visokih učilišta, odnosno njihovih studijskih programa. Ovdje je riječ o reakreditaciji dijela djelatnosti visokih učilišta, odnosno sveučilišnih poslijediplomskih studijskih programa.

Akreditacijski savjet Agencije imenovao je Stručno povjerenstvo kao neovisno stručno tijelo, kako bi provelo neovisno vrednovanje poslijediplomskih sveučilišnih studija.

Izvješće sadrži:

- kratak opis studija,
- preporuku Stručnog povjerenstva Akreditacijskom savjetu Agencije,
- preporuke za poboljšanje kvalitete i prijedloge mjera koje treba provesti u predstojećem razdoblju (te provjeriti postupkom naknadnog praćenja),
- kratku analizu prednosti i nedostataka,
- popis uočenih dobrih praksi,
- zaključke o usklađenosti s propisanim uvjetima izvođenja studija,
- zaključke o usklađenosti s kriterijima za ocjenu kvalitete.

Članovi Stručnog povjerenstva:

1. Dr. Igor Štiks, University of Edinburgh, Ujedinjeno Kraljevstvo, predsjednik stručnog povjerenstva,
2. Prof. Ljiljana Reinkowski, Universität Basel, Švicarska
3. prof. dr. Rozita Dimova, Ghent University, Belgija
4. dr. Vladimir Unkovski-Korica, University of Glasgow, Ujedinjeno Kraljevstvo
5. dr. H. J. M. J. (Harm) Goris, Tilburg University, Nizozemska
6. Prof. David Maxwell, Emmanuel College Cambridge, Ujedinjeno Kraljevstvo
7. Prof. Elżbieta Osewska, Cardinal Stefan Wyszyński University u Varšavi, Poljska
8. Prof. Mikhail Dmitriev, Central European University, Mađarska
9. Prof. Andrej Blatnik, Univerza v Ljubljani, Slovenija
10. Prof. Ljiljana Šarić, University of Oslo, Norveška
11. Prof. dr. Katrin Boeckh, Ludwig-Maximilians-Universität München, Njemačka
12. Prof. Vincent Gaffney, University of Bradford, Ujedinjeno Kraljevstvo
13. Prof. Mika Vahakangas, Lund University, Švedska
14. dr. sc. Nicole Butterfield, Marie Curie Fellow, Seged University, Mađarska
15. Anna Meens, Leiden University, Nizozemska,
16. Kevin Kenjar, University of California, Berkeley, SAD,
17. Dr. Elżbieta Gajek, University of Warsaw, Poljska

18. Dr. Kyle Jerro, University of Essex, Ujedinjeno Kraljevstvo
19. Dr. Nadia Mifka-Profozic, University of York, Ujedinjeno Kraljevstvo
20. Dr. Moreno Mitrović, University of Cyprus, Cipar
21. Dr. Catherine MacRobert, Oxford University, Ujedinjeno Kraljevstvo
22. Prof. Emeritus Svein Mønnesland, University of Oslo, Norveška
23. Dajana Vasiljevicová, Charles University, Prag, Češka
24. Prof. dr. Christian Neuhäuser, Universitaet Dortmund, Njemačka
25. Dr. Dries Bosschaert, KU Leuven, Belgija
26. Dr. Oliver George Downing, University of Liverpool, Ujedinjeno Kraljevstvo
27. Prof. Hanoch Ben-Yami, Central European University, Mađarska
28. Sonja Kačar, University Toulouse II – Jean Jaurès, Francuska
29. Garrett R. Mindt, Central European University, Mađarska
30. Prof. Vieri Samek Lodovici, University College London, Ujedinjeno Kraljevstvo,
31. Mišo Petrović, Central European University, Mađarska.

Članovi Stručnog povjerenstva koji su posjetili visoko učilište:

- Dr. Catherine MacRobert, Oxford University, Ujedinjeno Kraljevstvo;
- Dr. Kyle Jerro, poslijedoktorand, University of Essex, Ujedinjeno Kraljevstvo;
- Prof. Vieri Samek Lodovici , Odsjek za lingvistiku, University College London, Ujedinjeno Kraljevstvo.

U analizi dokumenata, studijskom posjetu i pisanju Izvješća, podršku radu Stručnog povjerenstva pružili su:

- Goran Briški , koordinator, prevoditelj tijekom posjeta i prevoditelj izvješća, AZVO.

Tijekom posjeta Stručno je povjerenstvo održalo sastanke s:

- upravom Fakulteta
- voditeljima studija
- doktorandima
- nastavnicima i mentorima
- alumnijima.

KRATAK OPIS STUDIJSKOG PROGRAMA

Naziv studijskog programa:	Lingvistika
Visoko učilište:	Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu
Područje i polje:	Filologija i Lingvistika
Broj doktoranada	102 (16 kojima se studij plaća; 86 koji sami plaćaju studij i onih kojima studij plaća poslodavac)
Broj mentora na doktorskom studiju	40
Broj nastavnika na doktorskom studiju	25
Omjer doktoranada i imenovanih mentorova:	Trenutno, 12:20 (1:1.6); kumulativno u proteklih 5 godina, 24:63 (1: 2,6)
Omjer nastave i istraživačkog rada na studiju	130/ 50 <i>Nastava:</i> 130 ECTS-a ili prve dvije godine uključuju 7 obaveznih i 9 izbornih kolegija i 10 seminara. <i>Istraživanje:</i> 50 ECTS-a za samostalni istraživački rad i rad s mentorom (na 3. godini). Visoko učilište navodi omjer od 19,44/80,56, no on se temelji na obaveznim kolegijima. Uključe li se u računicu i izborni kolegiji, omjer je znatno viši u korist nastavnoga segmenta na programu. Za više informacija, vidi točku 8 na 16. stranici (pod Dodatni uvjeti Akreditacijskog savjeta za izdavanje pozitivnog mišljenja).
Ishodi učenja studijskog programa	IU 1: Protumačiti mjesto svake temeljne jezikoslovne discipline u odnosu na ostale (fonologija, morfologija, sintaksa, semantika, analiza diskursa) te identificirati njihove međuodnose; IU 2: Kritički vrednovati pojedine jezikoslovne škole i pravce; IU 3: Procijeniti odnos te prednosti i nedostatke tradicionalnih i suvremenih jezikoslovnih škola i pravaca; IU 4: Integrirati temeljne odrednice pojedinačnih jezikoslovnih škola i pravaca u širi jezikoslovni kontekst; IU 5: Analizirati i interpretirati jezičnu građu prema usvojenim teorijskim okvirima; IU 6: Kritički vrednovati jezikoslovnu literaturu radi izgradnje vlastitoga teorijsko-metodološkoga okvira; IU 7: Modificirati postojeći, kreirati vlastiti te primijeniti odgovarajući metodološki aparat u vlastite znanstveno-istraživačke svrhe; IU 8: Samostalno oblikovati usmene i pismene radove o svom znanstveno-istraživačkom radu utemeljene na pravilima znanstvene komunikacije; IU 9: Stručno argumentirati o vlastitom znanstveno-istraživačkom radu.

PREPORUKA STRUČNOG POVJERENSTVA AKREDITACIJSKOM SAVJETU AGENCIJE

Na temelju obavljenog postupka reakreditacije poslijediplomskog doktorskog studija lingvistike, procjene dostavljenog materijala (Samoanaliza i dr.), posjeta Visokom učilištu i razgovora predviđenih protokolom posjeta Stručnog povjerenstva, Stručno povjerenstvo donosi neovisno mišljenje u kojem Akreditacijskom savjetu Agencije preporučuje izdavanje pisma očekivanja s rokom uklanjanja nedostataka do tri (3) godine, u kojem bi visoko učilište trebalo provesti nužna poboljšanja. **Pismo očekivanja ne uključuje zabranu upisa novih studenata na određeno razdoblje.**

PREPORUKE ZA POBOLJŠANJE KVALITETE STUDIJSKOG PROGRAMA

1. OBAVEZNI PREDMETI - U proteklih nekoliko godina, na doktorskom je programu odgovarajuće smanjen broj obaveznih kolegija, a učinjeni su i neki pozitivni pomaci po pitanju načina poučavanja, prije svega kroz povećan broj radionica i seminara. Ipak, tijekom razgovora s doktorandima Povjerenstvo je doznalo da studenti koji su završili preddiplomski i diplomski studij na Sveučilištu u Zagrebu, na doktorskoj razini slušaju neke iste nastavne sadržaje. Povjerenstvo shvaća da potpuno ukidanje ovih kolegija ne bi bilo uputno, budući da su oni potrebni barem nekim doktorandima, drugičjeg prethodnog obrazovanja i kompetencija. Štoviše, neki studenti i bivši studenti s kojima je Povjerenstvo razgovaralo istaknuli su da kolegije smatraju izuzetno korisnima.
Kako se ne bi išlo na štetu niti jednoj od ove dvije skupine doktoranada, Povjerenstvo **preporučuje** da se studentima omogući da ne pohađaju neke obavezne kolegije ako su istovjetan sadržaj već slušali i polagali na preddiplomskoj ili diplomskoj razini (tj. da za takve studente ti kolegiji ne budu obavezni). Studenti bi o ovoj mogućnosti trebali biti informirani na početku svog doktorskog studija.
2. IZBORNİ PREDMETI - Pravila doktorskog studija ne navode jasno smatraju li se izborni kolegiji istraživačkim radom (premda je evidentno da se smatraju, jer u suprotnom studij ne bi zadovoljavao omjer nastavnog i istraživačkog rada od 20:80; za više informacija, vidi točku 8 na 16. stranici, pod Dodatni uvjeti Akreditacijskog savjeta za izdavanje pozitivnog mišljenja). Preporučujemo, stoga, reviziju članka 4.(1) Pravila poslijediplomskog studija, odnosno jasno naznačavanje da se izborni kolegiji smatraju dijelom znanstveno-istraživačkih aktivnosti na studiju te da se tako i izvode (što znači minimalni udio *ex-cathedra* nastave), odnosno da se ne računaju pod nastavni sadržaj, kako se ne bi prelazio definirani omjer od maksimalno 20 % nastave na studiju. Kako bi se osiguralo da izborni kolegiji uistinu doprinose znanstveno-istraživačkoj izobrazbi doktoranada i ne utječu negativno na njihov samostalni istraživački rad, također preporučujemo da se smanji broj izbornih kolegija, da se uspjeh na tim kolegijima ne ocjenjuje ispitima već putem seminarских ili kraćih istraživačkih radova te da se - ako je moguće - uvede jednostavniji sustav ocjenjivanja (PROLAZ/PAD). Konačno, preporučujemo da se kandidate i doktorande bolje informira o mogućnosti iz članka 4. stavka 3. Pravila poslijediplomskog studija, da se aktivna sudjelovanja na konferencijama i ljetnim školama studentima mogu priznati umjesto izbornih kolegija.
3. NASTAVNIČKO OPTEREĆENJE - U kontekstu zahtjeva kriterija 1.2., nastavničko opterećenje ne bi trebalo prelaziti 360 norma-sati. Kao što je navedeno pod točkom 1.2. ovoga izvješća, nekoliko nastavnika značajno prelazi ovaj prag, što potencijalno može utjecati na kvalitetu njihova mentorstva. Povjerenstvo, stoga, **preporučuje** da se nastavnicima čije je radno

opterećenje veće od 400 norma-sati ono odgovarajuće smanji, kako bi se osigurala kvaliteta njihova mentorskog rada.

4. EDUKACIJA MENTORA - Sveučilište je ranije organiziralo radionice za mentore na razini cijelog Sveučilišta, no s tom se praksom u posljednje vrijeme stalo. **Preporuka** je Povjerenstva ponovno pokrenuti ove edukacije na razini Fakulteta ili Sveučilišta ili - ako to nije moguće - na razini programa.
5. ISTRAŽIVAČKI RAD - Kao što je navedeno pod prednostima studijskog programa (u nastavku), većina je disertacija koje je Povjerenstvo dobilo na uvid dojmljiva, uključuje najrecentnije lingvističke analize i daje izvorni doprinos znanosti identificiranjem novih fenomena koji dovode u pitanje ustaljene analitičke prakse. U istim tim disertacijama, međutim, često nedostaju prijedlozi rješenja za identificirane probleme. Mišljenje je Povjerenstva da bi mentori trebali poticati studente da budu ambiciozniji, tj. da ne okljevaju biti prvi koji će istražiti i ponuditi nova teorijska rješenja (nove principe ili dublje revizije postojećih teorija), ako njihova istraživanja idu u tom smjeru. Drugim riječima, budući da evidentno raspolažu neophodnim teorijskim i empirijskim znanjima i alatima, doktorande bi trebalo poticati da budu odvažniji u oblikovanju novih teorija i uvođenju promjena u svome znanstvenom području i polju.
6. RAČUNALNI RESURSI - Povjerenstvo je doznalo da postoje određeni problemi sa dodjeljivanjem službene adrese e-pošte doktorandima. **Preporučujemo** da se ovo pitanje raspravi sa doktorandima te da se - ako je problem stvaran - on odgovarajuće riješi. Svjesni smo da uspješno ispunjavanje ove preporuke nije u potpunoj nadležnosti voditelja programa, ali držimo da bi je trebali bar pokušati riješiti s čelnicima Fakulteta.
7. PROSTORNI UVJETI - Doktorandi nemaju svoje urede na Fakultetu. Povjerenstvo je svjesno da dodjeljivanje uredskog prostora doktorandima - koji na Fakultet mahom dolaze vikendom, kada se i odvija nastava i rad s mentorom - nije realna mogućnost, naročito uvezvi u obzir prostorna ograničenja Sveučilišta u Zagrebu. S druge strane, veći je dio uredskih prostora i predavaonica u kojima se izvode preddiplomski i diplomski studiji, vikendima uglavnom prazno. Voditeljima se studija, stoga, **preporučuje** da s upravom Fakulteta ispitaju može li se dio prostorija koje se ne koriste vikendom dati na korištenje doktorskim studentima. Time bi se riješio dio problema s kojima se doktorandi susreću te bi im se istovremeno omogućilo da se redovito sastaju, razmjenjuju korisne informacije koje inače možda ne saznali, kao i da započnu uspostavljati mrežu kontakata koja će im koristiti u daljinjoj karijeri.
8. RADNO VRIJEME KNJIŽNICE - Fakultet ima odličnu, novoizgrađenu knjižnicu koja nudi vrlo kvalitetne resurse i mogućnosti. Doktorandi su njome izuzetno zadovoljni. Vikendima je, međutim, knjižnica otvorena samo subotom i to do 14h. Uvezvi u obzir da se doktorski program izvodi između petka poslijepodne i nedjelje, ovo stvara određene poteškoće, budući da doktorandima nije omogućen pristup vrijednim knjižničnim resursima. Situaciju dodatno otežava to što doktorandi - u nedostatku uredskog prostora (vidi preporuku pod točkom 7) - za učenje i rad uglavnom koriste prostore knjižnice. **Preporučujemo** da se s voditeljima knjižnice ili čelnicima Fakulteta dogovori produljenje radnog vremena knjižnice za potrebe doktoranada, barem subotom.
9. MINIMALNI PROSJEK OCJENA ZA UPIS - Povjerenstvo je dobilo informaciju da je u posljednjih pet godina 12 od 102 upisana doktoranda (više od 10 posto) odustalo od studija. Kao prvu mjeru smanjenja stope odustajanja od studija, Povjerenstvo **preporučuje** podizanje minimalnog prosjeka ocjena s 3,5 na 4,0. Studij bi se tako uskladio s drugim lingvističkim programima (npr. u Osijeku). Potrebno je, isto tako, ispitati razloge napuštanja studija kod

neaktivnih studenata i onih koji su u potpunosti odustali od doktorskog programa, kako bi se problemi odgovarajuće identificirali i - gdje je moguće - počeli rješavati.

10. ŠKOLARINE - Kao što je navedeno pod 2.9 (Ocjena kvalitete), budući da rad na doktorskom studiju nastavnicima ne ulazi u redovito opterećenje, njihov se rad honorira iz školarina. U školarine također ulaze i troškovi literature te opreme za nastavu i istraživanje, zbog čega su one razmjerno visoke. **Preporuka** je Povjerenstva prilagoditi propise na razini Sveučilišta kako bi nastavnički norma-sati uključivali i rad na doktorskom programu; na taj bi se način mogli smanjiti troškovi za doktorande. Također **preporučujemo** da se za doktorske programe osigura veća finansijska podrška na nacionalnoj razini, što je u interesu nacionalne održivosti visokog obrazovanja i međunarodne akademske konkurentnosti.
Povjerenstvo nije dobilo informacije o tome kako je definirana visina školarina od 10.000 kn po semestru, odnosno na koje se troškove i kako raspodjeljuju ta sredstva, kao niti zašto je određena kvota od 30 doktoranada po upisu. **Preporuka** je osigurati transparentan prikaz pojedinačnih troškova koji su uključeni u cijenu školarine, kao pomoć pri određivanju održivih upisnih politika, uz kriterije navedene u dijelu 3.1. Ocjene kvalitete.
11. ISHODI UČENJA - Neki od definiranih ishoda učenja (IU1-IU9) nisu odgovarajuće izrađeni, barem u engleskoj verziji. Ishodi učenja 2, 3 i 4 previše su slični, dok su ishodi 7 i 8 loše definirani. Nigdje nije navedena potreba za izvornim znanstvenim radom. **Preporučujemo** odgovarajuću reviziju ishoda učenja.
12. ZNANSTVENA PRODUKCIJA NA STRANIM JEZICIMA - **Preporučujemo** da se doktorande aktivno potiče da barem dio svoje znanstvene produkcije objavljuju na nekom svjetskom jeziku, kako bi rezultati njihova rada bili dostupniji međunarodnoj znanstvenoj zajednici. Ovo bi se moglo postići i tako da se studentima dodjeljuju ECTS-i za prevođenje vlastitih članaka/disertacija na strane jezike. Vjerujemo da bi ovo bilo korisno i za doktorande i za sam doktorski studij.

PREDNOSTI STUDIJSKOG PROGRAMA

1. Kroz nastavu u prve dvije godine studija studenti stječu filološka - umjesto lingvistička - znanja za pripremu doktorskih istraživanja i razvoj tema. Doktorandi i alumniji su u razgovoru s Povjerenstvom potvrđili korisnost ovih kolegija za one studente koji nisu završili diplomski studij iz područja lingvistike.
2. Izborni se kolegiji uglavnom izvode u obliku radionica i seminara te su usmjereni na razvoj istraživačkih vještina i vještina kritičkog formuliranja problema, što bi doktorandima trebalo pomoći kod razvoja teme doktorskog rada. Studenti su tijekom razgovora s Povjerenstvom potvrđili da ovakvu vrstu kolegija koji se ne izvode *ex-cathedra* smatraju izuzetno korisnim.
3. Doktorski su radovi visoke kvalitete. Neke od disertacija koje je Povjerenstvo imalo prilike pregledati dokazuju visoku razinu poznavanja recentne literature, no donose i neke izvorne znanstvene spoznaje vezane uz suvremene lingvističke analize. Ovi bi rezultati bili zanimljive i međunarodnoj znanstvenoj zajednici te se nadamo da će biti dostupni i na nekome od svjetskih jezika.
4. Voditelj programa i njegovi suradnici odgovarajuće prate izvođenje i razvoj doktorskog programa, što je već i dovelo do nekih pozitivnih promjena, primjerice po pitanju broja obaveznih kolegija i načina na koji se izvode izborni kolegiji. Povjerenstvo je od studenata i alumnija doznao da oni primjećuju i cijene ove promjene. Ovakvim se aktivnostima praćenja

osigurava uspješno izvođenje programa, ali i zadovoljstvo studenata te se nadamo da će se nastaviti i u budućnosti.

5. Slični doktorski programi u inozemstvu s kojima je Povjerenstvo upoznato obično uključuju nastavu i mentorstvo tijekom dana i radnog tjedna, od ponedjeljka do petka. Članove je Povjerenstva, stoga, iznenadila činjenica da se doktorski studij lingvistike Sveučilišta u Zagrebu, uostalom kao i drugi doktorski studiji u Hrvatskoj, izvodi petkom navečer i vikendom. Premda ovakav raspored dovodi do određenih poteškoća (vidi preporuku o dostupnosti knjižnice), shvaćamo da ovakva situacija odgovara zaposlenim studentima, koji u suprotnom ne bi bili u mogućnosti pohađati doktorski studij.

NEDOSTACI STUDIJSKOG PROGRAMA

1. Kao što je već navedeno pod točkom 5 (Dodatni uvjeti Akreditacijskog savjeta za izdavanje pozitivnog mišljenja, str. 15) te točkama 2.9 i 3.3 (Ocjena kvalitete) ovoga izvješća, stav je Povjerenstva da nedostatak sustavnog financiranja doktoranada predstavlja ozbiljan problem.
2. Kao što je već navedeno pod točkama 2.4 i 2.9 Ocjene kvalitete, Povjerenstvo smatra da izuzimanje doktorskog studija iz ugovornih nastavnih obaveza (norma-sati) zaposlenog znanstveno-nastavnog osoblja negativno utječe na visinu školarina.
3. Premda vjerujemo da su obavezni kolegiji iz lingvistike korisni onim studentima koji nisu završili diplomski studij lingvistike, zbog ovih dodatnih nastavnih obaveza imaju manje vremena za istraživački rad, što potencijalno može utjecati na njihov odabir (i širinu) teme doktorskog rada.
4. Doktorski se studij izvodi petkom navečer i vikendom. Dojam je Povjerenstva da su razne službe/usluge Sveučilišta (npr. knjižnica) usmjerene uglavnom na preddiplomske i diplomske programe, budući da rade isključivo radnim danom, tijekom dana. Doktorandima je stoga uskraćen pristup nekim službama i uslugama Sveučilišta.
5. Većina je doktorskih disertacija na hrvatskom jeziku. Premda je to dobro za hrvatski jezik, činjenica je da se time umanjuje međunarodna vidljivost rezultata istraživanja na doktorskom studiju.

PRIMJERI DOBRE PRAKSE

1. Studenti izuzetno cijene Propedeutičku radionicu u prvoj semestru, na kojoj stječu prenosive istraživačke i prezentacijske vještine; ovo osposobljavanje smatraju ključnim, budući da im omogućuje usavršavanje istraživačkih vještina i olakšava definiranje teme doktorskog rada.
2. Ponuda izbornih kolegija je fleksibilna, odnosno prilagođena je potrebama i interesima doktoranada. Nastavnici svake godine ispituju koji su kolegiji studentima najzanimljiviji, no ponekad – ako su studenti naročito motivirani i zainteresirani - izvode kolegije i za vrlo male grupe.
3. Mentorji prilagođavaju svoj raspored studentima i dostupni su im za konzultacije i vikendom (jedino pogodno vrijeme za zaposlene doktorande), a fleksibilni su i po pitanju učestalosti i trajanja sastanaka (po potrebi se sa studentima sastaju često, a ti sastanci ponekad traju i dulje od sat vremena).
4. Voditelj programa i njegovi suradnici prate izvođenje i razvoj studijskog programa, uvode potrebna poboljšanja i osiguravaju zadovoljstvo studenata.
5. U skladu s dobrom međunarodnom praksom, mentorji nisu uključeni u povjerenstva za ocjenu doktorskih radova ili u obranu disertacije.
6. Visoki standardi ishoda programa.

USKLAĐENOST S PROPISANIM UVJETIMA IZVOĐENJA

Propisani minimalni zakonski uvjeti:	DA/NE bilješke
1. Visoko je učilište (VU) upisano u Upisnik znanstvenih organizacija u znanstvenom području doktorskog studija i ima pozitivan ishod reakreditacije (dopusnicu) za znanstvenu djelatnost i visoko obrazovanje.	DA
2. VU ima „vertikalnu“ studijskih programa (izvodi prediplomske i diplomske sveučilišne studijske programe) koji vode do doktorskog studija u istom području i polju ili poljima (u slučaju interdisciplinarnih studija) te potreban broj nastavnika, kao što je definirano člankom 6 Pravilnika o sadržaju dopusnice te uvjetima za izдавanje dopusnice za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja, izvođenje studijskog programa i reakreditaciju visokih učilišta (NN 24/2010).	DA
3. VU ima zaposlen potreban broj znanstvenika, kako je definirano člankom 7 Pravilnika o uvjetima za izдавanje dopusnice za obavljanje znanstvene djelatnosti, uvjetima za reakreditaciju znanstvenih organizacija i sadržaju dopusnice (NN 83/2010).	DA
4. Više od 50 % sadržaja na visokom učilištu izvode vlastiti nastavnici (nastavnici u punom radnom odnosu i izabrani u znanstveno-nastavna zvanja).	DA
5. Omjer je nastavnika i studenata na cijelom visokom učilištu ispod 1 : 30.	DA
6. Visoko je učilište osiguralo javnost disertacija.	DA
7. Visoko je učilište osiguralo postupak oduzimanja akademskog stupnja (dr. sc.) odredbama statuta ili drugoga općeg akta ako se utvrди da je stečen protivno propisanim uvjetima za njegovo stjecanje, grubim kršenjem pravila studija ili na temelju disertacije koja je plagijat ili krivotvorina.	DA *
<p>* Oduzimanje akademskog stupnja (dr. sc.) nije u nadležnosti Filozofskog fakulteta već Sveučilišta u Zagrebu koje dodjeljuje akademski stupanj.</p> <p>Međutim, u slučajevima gdje postoji opravdana sumnja plagiranja rada, rad pregledava povjerenstvo imenovano na razini doktorskog programa, koje uključuje najmanje jednog vanjskog člana. Povjerenstvo svoje izvješće podnosi Fakultetskom vijeću, koje proslijedi svoju odluku Senatu Sveučilišta.</p>	
Dodatni uvjeti Akreditacijskog savjeta za izдавanje pozitivnog mišljenja	DA/NE (bilješke)
1. VU (ili više njih) ima barem pet nastavnika izabranih u znanstveno-nastavna zvanja u polju ili poljima relevantnim za izvođenje studija, uključenih u izvođenje doktorskog studija.	DA
2. VU u postupku posljednje reakreditacije ima standard Znanstvena i stručna djelatnost ocijenjen najmanje „djelomično provedeno“ (3).	DA
3. Program doktorskog studija usklađen je sa strateškim programom znanstvenog istraživanja Visokog učilišta.	DA (Vidjeti 2.2.)
4. Omjer je nastavnika i studenata na cijelom visokom učilištu ispod 1 : 3.	DA
5. Mentorji (svi) udovoljavaju svim sljedećim uvjetima: a) zaposlen na znanstvenom ili znanstveno-nastavnome radnom mjestu ili	a) DA b) DA

<p>suradničkom (post. doc.) i ima barem dvije godine istraživačkog post. doc. iskustva; b) aktivan znanstvenik u znanstvenom području doktorskog studija (u posljednjih pet godina objavljivao znanstvene radove, sudjelovao na međunarodnim znanstvenim skupovima i/ili sudjelovao u projektima (Tablica 2, Mentor i doktorandi);</p> <p>c) potvrđuje izvedivost okvirnog plana istraživanja pri upisu doktoranda (ili pri prijavi teme);</p> <p>d) osigurava potrebne uvjete (uključujući finansijsku podršku) za provedbu znanstvenih istraživanja doktoranada (sukladno s okvirnim planom istraživanja doktoranda), bilo kao voditelj, suvoditelj ili suradnik znanstvenog projekta ili na druge načine;</p> <p>e) prošao neku vrstu osposobljavanja (komentorstvo, radionice ili dr.);</p> <p>f) ima pozitivno mišljenje visokog učilišta o mentorskom radu.</p>	c) DA * d) NE * e) DA * f) DA *
<p>c) Prilikom pripreme i prijave teme istraživanja, vidi točku 2.6 Ocjene kvalitete.</p> <p>d) Većina mentora uključena je u jedan ili više istraživačkih projekata no nije razvidno usmjerava li se dio tih sredstava (i ako da, u kojoj mjeri) za financiranje doktoranada. Studij se financira samo za 16 od 102 doktoranda, što znači da mentorи nisu uvijek u mogućnosti osigurati financiranje kroz projekte. Za druge oblike osigurane potpore istraživanju, vidi točku 1.4 Ocjene kvalitete.</p> <p>e) U ovome trenutku više kroz komentorstvo nego kroz formalno osposobljavanje, vidi točku 2.4</p> <p>f) Vidi točke 1.3 i 1.5 Ocjene kvalitete.</p>	
<p>6. Nastavnici uđovoljavaju svim sljedećim uvjetima:</p> <p>a) zaposlen na znanstvenom ili znanstveno-nastavnom radnom mjestu;</p> <p>b) aktivan znanstvenik, prepoznat u polju predmeta koji predaje (t. 1.).</p>	DA
<p>7. Mentor u pravilu ne sudjeluje u povjerenstvu za ocjenu teme, ocjenu i obranu doktorskog rada.</p>	DA
<p>8. Program doktorskog studija osigurava barem tri godine individualnoga/samostalnoga istraživačkog rada (paralelno, individualno, unutar ili izvan nastave), a pod samostalnim se istraživačkim radom podrazumijeva pisanje disertacije, pisanje radova, odlazak na međunarodne konferencije, terenski rad, nastava u svrhu istraživanja i dr.</p>	NE *
<p>* Prema podacima iz Samoanalize, 19,44 % programa sačinjavaju obavezni kolegiji. Implicitirano je da se različiti izborni kolegiji računaju kao dio istraživačkog osposobljavanja a ne nastava, međutim, ovo je upitno: premda su doktorandi tijekom posjeta istaknuli da im izborni kolegiji pomažu u razvoju istraživačkih vještina i ideja (vidi točke 4.5-4.7 Ocjene kvalitete), većina se izbornih kolegija izvodi u obliku predavanja, a završava pismenim ili usmenim ispitom ili – rjeđe – seminarским radom.</p>	
<p>9. VU suradnju potkrepljuje odgovarajućim ugovorima; program izvodi s akreditiranim visokim učilištima (za zajedničke i združene doktorske studije), odnosno program izvodi (na doktorskoj školi) na način koji udovoljava svim propisanim uvjetima te osigurava kvalitetnu koordinaciju i podršku doktorandima; pokrivenost je nastave vlastitim nastavnicima (svih izvođača) barem 80 %.</p>	Ovaj standard nije primjenjiv.

OCJENA KVALITETE

1. RESURSI: NASTAVNIČKI, MENTORSKI I ISTRAŽIVAČKI KAPACITETI I INFRASTRUKTURA	
<p>1.1. Visoko je učilište prepoznatljiva institucija po istraživačkim/umjetničkim postignućima u znanstvenoj/umjetničkoj disciplini iz koje izvodi doktorski studij.</p>	<p>Visoka razina kvalitete</p> <p>Na doktorskom studiju predaju istaknuti, iskusni i međunarodno prepoznatljivi sveučilišni nastavnici, čiji se radovi objavljaju u inozemnim časopisima i kod inozemnih izdavača, koji sudjeluju u radu i organizaciji međunarodnih konferencija i koji su članovi brojnih znanstvenih udruženja i uredništava inozemnih znanstvenih časopisa. Povjerenstvo je također utvrdilo da su doktorske disertacije općenito visoke kvalitete te da uključuju kvalitetan znanstveni rad i primjenu najsuvremenijih lingvističkih teorija kako bi se ostvarili izvorni znanstveni rezultati.</p> <p>Publikacije nastavnika pokazatelji su njihove međunarodne znanstvene reputacije koje su članovi Povjerenstva mogli pojedinačno provjeriti, a one uključuju knjige objavljene kod inozemnih sveučilišnih izdavača kao što su John Benjamins, Cambridge Scholar Publishing i Peter Lang Publishing te radove objavljene u međunarodnim časopisima kao što su Clinical Linguistics and Phonetics, Zeitschrift fur Dialektologie und Linguistik, Information Processing and Management, Informatica, Lingue e Linguaggio i Tourism Culture and Communication.</p> <p>Prema podacima iz Samoanalize, inozemna znanstvena suradnja nastavnog osoblja uključivala je neka vodeća svjetska sveučilišta, kao što su Harvard (SAD), SOAS (UK), UCL (UK), Freie Universität Berlin (Njemačka), Leiden (Nizozemska), Delhi (Indija) te Kyoto (Japan).</p> <p>Nastavnici su članovi prestižnih nacionalnih i međunarodnih udruga kao što su Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Academia Europaea, Europska znanstvena zaklada (European Science Foundation), Europsko istraživačko vijeće (European Research Council) i Njemački istraživački centar za umjetnu inteligenciju (Deutsches Forschungszentrum für Künstliche Intelligenz).</p>
<p>1.2. Broj i nastavno opterećenje nastavnika angažiranih na doktorskom studiju osiguravaju kvalitetno doktorsko obrazovanje.</p>	<p>(Manja) poboljšanja potrebna</p> <p>Program je visoke kvalitete po pitanju omjera nastave koji izvodi vlastito znanstveno-nastavno osoblje (91,5 %), što je znatno iznad propisanog minimuma od 50 %.</p> <p>Nekoliko nastavnika, međutim, prelazi propisani prag od</p>

	360 norma-sati, što može utjecati na kvalitetu njihova mentorstva. Potrebno je smanjiti nastavne obaveze nastavnicima koji imaju više od 400 norma-sati (prema Tablici 1).
1.3. Nastavnici su visokokvalificirani znanstvenici za predmete koje drže i kojima su posvećeni i time omogućavaju kvalitetan doktorski studij.	<p>Visoka razina kvalitete</p> <p>Doktorski studij izvode visokokvalificirani nastavnici. Postoje jasni dokazi povezanosti njihovog recentnog istraživačkog rada s temama koje predaju i – što je još važnije – za koje pružaju mentorskiju podršku. Konkretno, Google Scholar pokazuje da su gotovo svi nastavnici uključeni u studijski program u posljednjih pet godina objavljivali radove, od kojih su neki i citirani. Prema izvješću samoanalize, kvaliteta nastavnog i znanstvenog rada osoblja vrednuje se svakih pet godina, što je pohvalna praksa budući da se time osiguravaju visoki standardi kvalitete na razini programa.</p>
1.4. Broj i kvalifikacije mentora osiguravaju kvalitetnu izradu doktorskoga rada.	<p>(Manja) poboljšanja potrebna</p> <p>Kao što je već navedeno, dojmljiva razina znanstvene produkcije mentora na nacionalnoj i međunarodnoj razini dokazuje da su oni visoko kvalificirani. Iz razgovora s doktorandima tijekom posjeta, Povjerenstvo je doznao da su oni vrlo zadovoljni s kvalitetom (i učestalošću) suradnje s mentorima (sastanci se održavaju tjedno, ponekad i češće, a često traju više od sat vremena). Uspješnost programa potvrđuje i znatan broj završenih disertacija u posljednjih pet godina (prema podacima iz Samoanalize). Omjer od najviše tri doktoranda po mentoru je u prosjeku (i za većinu mentora) zadovoljen. Iz Tablice 2 u Samoanalizi, Povjerenstvo je doznao da je 10 mentora imalo više od 3 studenta u posljednjih 5 godina, no nije jasno odnosi li se to na pojedinačne akademske godine (u jednoj godini neki studenti mogu obraniti svoj doktorski rad te ih zamjenjuju novi doktorandi, a neki mogu prijeći u kategoriju neaktivnih studenata). Dvanaest je doktoranada odustalo od studija u posljednjih pet godina (oko 12 % od ukupno 102 studenata), što je razmjerno visoka stopa odustajanja od studija. Povjerenstvo preporučuje podizanje minimalnog prosjeka ocjena kod upisa na 4,0. Studij bi se tako uskladio s drugim lingvističkim programima (npr. u Osijeku). Voditeljima studija također preporučujemo da kontaktiraju doktorande koji su odustali od studija i od njih saznaju razloge, kako bi identificirali glavne faktore koji to toga dovode.</p>

1.5. Visoko je učilište razvilo metode provjere kvalificiranosti i kompetencija nastavnika i mentora.	<p>Visoka razina kvalitete</p> <p>U Samoanalizi se navodi niz tijela i postupaka za praćenje kompetencija i učinkovitosti mentora i nastavnika, uključujući Povjerenstvo za osiguravanje kvalitete Filozofskog fakulteta te Povjerenstvo za osiguravanje kvalitete na razini studija. Kvaliteta studija prati se i putem obrazaca koje nastavnici i studenti ispunjavaju jednom godišnje, a u kojima navode svoje kolegije, publikacije, citiranost i druge pokazatelje. Kvaliteta nastavnika provjerava se i na razini Sveučilišta, kroz izbore i potvrde izbora u znanstvena i nastavna zvanja.</p> <p>U Samoanalizi se također navodi da su ovi postupci praćenja i vrednovanja već rezultirali značajним poboljšanjima studijskog programa. Ovo su potvrđili i bivši i trenutni studenti tijekom razgovora s Povjerenstvom, navodeći da je (i) znatno smanjen broj kolegija (čime im je omogućeno više vremena za individualno istraživanje), (ii) smanjen broj kolegija koji se na istovjetan način predaju i na diplomskoj razini te (iii) povećan broj radionica/seminara (koje i alumniji i doktorandi smatraju boljim rješenjem, budući da ih mogu učinkovitije prilagoditi vlastitim istraživačkim interesima).</p> <p>Prema preporukama iz reakreditacije iz 2015., od ak. god. 2018./19. na razini doktorskog studija uvest će se i istorazinska procjena (<i>peer-review</i>) u nastavi i ocjenjivanju.</p>
1.6. Visoko učilište raspolaže kvalitetnim istraživačkim resursima u skladu sa zahtjevima discipline.	<p>Poboljšanja potrebna</p> <p>Doktorandi se koriste fakultetskom knjižnicom koja je izgrađena 2009. i raspolaže odličnim resursima, uključujući, između ostalog, pristup IT resursima, e-časopisima, repozitoriju radova, nekolicini baza podataka i e-resursima te međuknjižničnu razmjenu. Doktorandi s kojima je Povjerenstvo razgovaralo istaknuli su da knjižnica doista zauzima središnje mjesto u njihovom istraživačkom radu te su pohvalili visoku kvalitetu knjižničnih usluga.</p> <p>Uzveši u obzir da se nastava i konzultacije s mentorima uglavnom odvijaju vikendom, Povjerenstvo smatra da radno vrijeme knjižnice (koja je subotom otvorena samo do 14h, a nedjeljom je zatvorena) ne odgovara potrebama doktoranada. Premda shvaćamo da vrednovani doktorski program nema utjecaja na radno vrijeme knjižnice, svejedno držimo da je potrebno preporučiti da se radno vrijeme knjižnice prodluži, posebice vikendom (za usporedbu, glavna knjižnica na University College London</p>

	<p>je - izuzev blagdana - otvorena subotom od 00:00 do 21:00, a nedjeljom od 11:00 do 21:00h).</p> <p>Alumni i doktorandi su istaknuli problem nedostatnog kapaciteta e-pošte i manjka uredskog prostora. U idealnom bi se slučaju oba problema riješila. Povjerenstvo je svjesno da je nedostatan uredski prostor problem na mnogim visokim učilištima, no smatra da bi se pitanje kapaciteta e-pošte moglo i trebalo riješiti.</p>
2. INTERNI SUSTAV OSIGURAVANJA KVALITETE STUDIJA	
2.1. Visoko je učilište odredilo i prihvatio djelotvorne postupke kojima se predlaže, odobrava i realizira doktorsko obrazovanje. Ti postupci uključuju identificiranje znanstvenih/umjetničkih, kulturnih, društvenih i gospodarskih potreba.	<p>Visoka razina kvalitete</p> <p>Sveučilište u Zagrebu ima pravilnik kojim se regulira predlaganje, odobravanje i izvođenje doktorskih programa, a oni uključuju obrazloženje znanstvenih, kulturnih, društvenih i gospodarskih potreba (vidi čl. 5 www.unizg.hr/fileadmin/rektorat/O_Sveucilistu/Dokumenti_javnost/Propisi/Pravilnici/Pravilnik_o_postupku_vrednovanja_sveucilisnih_doktorskih_programa_5_7_2011.pdf). Pravilnik poslijediplomskog studija Lingvistike (na https://goo.gl/o4upyz) sadrži kratak opis ciljeva programa. Oni su podrobnije navedeni u relevantnim dijelovima Samoanalize gdje se identificiraju znanstvene, kulturne, društvene i gospodarske potrebe doktorskog obrazovanja iz lingvistike u Hrvatskoj, u nacionalnom ali i međunarodnom kontekstu.</p>
2.2. Program je usklađen sa znanstvenom misijom i vizijom, odnosno istraživačkom strategijom Visokog učilišta.	<p>Visoka razina kvalitete</p> <p>Istraživačka je strategija poslijediplomskog studija lingvistike usklađena sa strateškim okvirom Sveučilišta u Zagrebu (http://www.unizg.hr/fileadmin/rektorat/O_Sveucilistu/Dokumenti_javnost/Dokumenti/Strateski_dokumenti/Izvesca/Istrazivacka_strategija_verzija.pdf), a temelji se na SWOT analizi koja se uglavnom podudara sa zapažanjima reakreditacijskog povjerenstva. U strategiji se navode opći strateški ciljevi, prije svega akademska izvrsnost, osiguravanje poticajnog istraživačkog okružja, osiguravanje kvalitete, interdisciplinarnost, međunarodno umrežavanje i projekti, intenziviranje suradnje s neakademskim partnerima, inovacije i vidljivost. Program je evidentno usklađen s ovim ciljevima. Strategija također identificira osam širih istraživačkih tema od koje su neke interdisciplinarne (poveznica s filozofijom, neuroznanosti i računarstvom). Teme korespondiraju s istraživačkim projektima i domaćim/međunarodnim istraživačkim</p>

	<p>aktivnostima nastavnika te su u područjima unutar kojih studenti odabiru svoje teme doktorskog rada. Teme disertacija uglavnom su vezane uz hrvatski jezik, no nekolicina se recentnijih radova temeljila na komparativnim materijalima drugih europskih jezika.</p>
2.3. Visoko učilište sustavno prati uspješnost programa periodičnim vrednovanjem doktorskog studija i radi na poboljšanjima.	<p>Visoka razina kvalitete</p> <p>Studij je prošao unutarnje vrednovanje 2013./14., s pozitivnim rezultatima. Fakultet je nedavno predložio izmjene u svrhu boljeg usklađivanja s Bolognom, koje su primijenjene tijekom 2017. godine. Tako je smanjen udio nastave u odnosu na istraživačku komponentu studija, povećan je broj ECTS bodova za Propedeutičku radionicu, formalno je definiran krajnji rok za prijavu teme disertacije, a uvedeno je i dodatno izvješćivanje o napredovanju doktoranada krajem 1. i 2. godine (uz izvješća koja predaje mentor) - Povjerenstvo je dobilo na uvid primjere oba izvješća. Alumni i doktorandi potvrdili su navedene promjene na programu.</p> <p>Visoko je učilište dostavilo detaljne kvantitativne podatke o:</p> <ul style="list-style-type: none"> - znanstvenoj produktivnosti nastavnika i mentora temeljem broja publikacija i njihove citiranosti, kao i njihovu sudjelovanju/vođenju domaćih i međunarodnih projekata; - broju disertacija te radova koje su zajednički objavili doktorandi i njihovi mentori; - završnosti na studiju te zapošljavanju nakon studija; u proteklih se 5 godina, od ukupno 52 doktoranada koji su završili studij, 42 zaposlilo na sveučilištima ili znanstvenim institutima u RH ili drugim zemljama - 4 u BiH, a 2 u Francuskoj (moguće je, međutim, da će trenutna zabrana novog zapošljavanja na sveučilištima negativno utjecati na zapošljivost završenih doktora znanosti, a moguće i na upise na studij). <p>Tijekom proteklih 5 godina, 12 je doktoranada odustalo od studija, navodno zbog finansijskih razloga ili nemogućnosti da izvršavaju svoje obaveze uz rad (od njih nisu prikupljene informacije o razlozima odustajanja). Slični razlozi (uz druge okolnosti, kao što je bolest) vrijede i za trenutno neaktivne studente.</p>
2.4. Visoko učilište sustavno prati uspješnost mentora, ima mehanizme vrednovanja mentora te definirana pravila u vezi s promjenom mentora i rješavanjem	<p>Poboljšanja potrebna</p> <p>Pravila poslijediplomskog doktorskog studija definiraju obaveze savjetnika i mentora (premda neki od njih nisu upućeni u ovu činjenicu), kao i dužnosti doktoranada. Donedavno se na razini Sveučilišta izvodila radionica za</p>

	<p>mogućih problema između mentora i doktoranda.</p>	<p>nove mentore, no s tom se praksom stalo. Preporuka je Povjerenstva ponovno početi organizirati radionice za mentore.</p> <p>Neformalna se edukacija novih mentora provodi kroz mehanizam komentorstva; dosad ih je bilo barem osam. Nema formalne procedure nagrađivanja uspješnih mentora, no kako nastava i mentorstvo na doktorskom studiju nisu uračunati u norma-sate, odnosno posebno se plaćaju, angažman na doktorskom studiju produljuje se samo uspješnijim mentorima. Za dokaze o praćenju kvalitete mentorstva putem godišnjih obrazaca vidi točku 2.3.</p> <p>Studenti i alumniji potvrdili su Povjerenstvu da su mentori uvijek dostupni te da ulažu velik trud i značajan dio svog vremena na konzultacije odnosno savjetovanje studenata. Jedini zabilježeni slučaj nezadovoljstva studenta s mentorom (prije otprilike 10 godina) riješen je promjenom mentora. Pravila studija dopuštaju jednu zamjenu mentora, za što postoji i procedura.</p> <p>Iako je formalno riječ o trogodišnjem studiju, većina se studenata samofinancira i studira izvanredno, uz rad, a oni kojima je studij plaćen zaposleni su kao asistenti. Studij stoga uglavnom završavaju u roku od 5-6 godina.</p>
2.5.	Visoko učilište osigurava akademsku čestitost i slobodu znanstvenog istraživanja.	<p>Visoka razina kvalitete</p> <p>Akademika se čestitost neformalno osigurava vlastitim primjerom i savjetom, a formalno putem Etičkog povjerenstva Poslijediplomskog doktorskog studija lingvistika, Etičkog povjerenstva Filozofskog fakulteta te Etičkog savjeta Sveučilišta; potonja dva tijela svojim Etičkim kodeksom definiraju akademske slobode i neovisnost te propisuju načine postupanja po pitanju diskriminacije, uznemiravanja, plagiranja i krivotvoreњa. Ne primjenjuje se elektronička provjera plagijata, koja bi ionako bila ograničenog opsega budući da zahtjeva bazu podataka na hrvatskom jeziku. Akademika se čestitost osigurava i pravilom da barem jedan član povjerenstva za obranu teme i povjerenstva za obranu doktorskog rada nije zaposlenik sastavnice na kojoj se provodi studij.</p>
2.6.	Postupak izrade i obrane teme doktorskog rada jasan je i objektivan te obuhvaća javno predstavljanje teme doktorskoga istraživanja.	<p>Visoka razina kvalitete</p> <p>Premda se neki kandidati upisuju s već definiranom temom istraživanja, događa se da je žele ili trebaju izmijeniti, a na studiju nisu u mogućnosti formulirati svoju temu istraživanja sve do kraja druge godine (iako to sada moraju učiniti prije treće godine). Ovo je za očekivati: samo je oko 50 % studenata završilo diplomski studij lingvistike,</p>

	a čak i onima koji su kvalificirani za položaj asistenta treba neko vrijeme da identificiraju odgovarajuću temu ili nađu potencijalnog mentora. Kao što je navedeno u pravilima studija, savjetnik i potencijalni mentor podjednako pomažu doktorandu u izradi prijedloga teme. U pravilima su opisani postupci ocjene i obrane teme doktorskog rada, uključujući i predloške za izlaganje, obranu i ocjenu teme koji su dostupni <i>online</i> ; kao što je navedeno pod 2.5, povjerenstvo za ocjenu uključuje najmanje jednog vanjskog člana. Reakreditacijsko je povjerenstvo tijekom posjeta dobilo na uvid primjere ovih dokumenata.
2.7. Ocjena doktorskoga rada rezultat je znanstvene procjene neovisnoga povjerenstva.	Visoka razina kvalitete U pravilima o studiju opisani su postupci ocjene i obrane doktorskog rada, uz predloške za izlaganje, ocjenu i zapisnik obrane. Svi ovi obrasci i predlošci objavljeni su na mrežnim stranicama. Kao što je navedeno pod 2.5, u povjerenstvo za obranu obavezno je uključen i jedan član s druge, ponekad i inozemne institucije (ukupno šest puta u proteklih 5 godina). Prije obrane disertacije, doktorand mora imati objavljen najmanje jedan rad u (domaćem ili stranom) znanstvenom časopisu. Disertacije se izrađuju u obliku monografije i najčešće na hrvatskom jeziku. Doktorski se rad - uz poseban zahtjev - može izraditi i na nekom stranom jeziku, naročito u slučajevima komentorstva u suradnji sa inozemnim sveučilištima (dva primjera). U pravilima nije definirano može li se disertacija izraditi i na drugi način osim kao monografija; doktorandima možda i ne bi bilo u interesu temeljiti svoj doktorski rad na člancima, uvezvi u obzir da se ne može predvidjeti datum njihova objavljivanja, što može produljiti rokove za obranu disertacije. Povjerenstvo je tijekom posjeta imalo prilike vidjeti primjerke zapisnika s obrane doktorskog rada te je primjetilo da je u jednom slučaju, iako je konkretna disertacija ocijenjena zadovoljavajućom ocjenom, doktorandu preporučeno da primjeni stroži sustav citiranja.
2.8. Visoko učilište objavljuje sve potrebne informacije o studiju, uvjetima upisa, izvođenja kao i uvjetima napredovanja i završetka studija na lako dostupnim mjestima i medijima.	Visoka razina kvalitete Svi se podaci o studiju objavljaju na mrežnim stranicama; studenti su potvrdili da sve informacije mogu dobiti na mrežnim stranicama, putem e-pošte ili na kratkom uvodnom sastanku na početku studija. Nije međutim jasno u koliko se mjeri program oglašava izvan granica RH. Broj stranih studenata koji su se upisali prošle godine, iz BiH (1), Kine (2) i Iraka (1) sugerira da to oglašavanje nije naročito učinkovito ili da studij nije

	međunarodno konkurentan.
2.9. Financijska sredstva prikupljena za potrebe doktorskog obrazovanja raspodjeljuju se jasno i na način koji osigurava održavanje i unapređenje doktorske izobrazbe (osigurava izvođenje i potporu istraživanja doktoranda kako bi uspješno završili program).	<p>Poboljšanja potrebna</p> <p>U Samoanalizi se navodi da se prihod od školarina koristi za nabavku potrebne literature i opreme za nastavu i istraživanje te za honorar nastavnicima koji predaju na studiju, budući da im taj angažman ne ulazi u redovito opterećenje izraženo u norma-satima. Dokle god je situacija takva, cijena studija bit će razmjerno visoka.</p> <p>Stručno povjerenzto preporučuje prilagodbu ugovornih sati nastavnika i mentora na način da se u redovito opterećenje izraženo u norma-satima uključe i njihovi doprinosi doktorskom studiju.</p> <p>Asistentima i novacima zaposlenima na Filozofskom fakultetu ili angažiranim na projektima (ukupno 24 u posljednjih 5 godina), doktorski je studij dijelom ili u potpunosti financiran. Međutim, zbog manjka državne potpore proteklih godina te smanjenog angažiranja novih znanstvenih novaka i asistenata na visokim učilištima i znanstvenim institucijama, došlo je do velikog povećanja (80 %) broja doktoranada koji sami financiraju svoj studij. Pristup stipendijama je na nacionalnoj razini također ograničen. Visoko učilište doktorandima nastoji osigurati djelomičnu finansijsku podršku za objavljivanje i sudjelovanje na konferencijama kroz Erasmus i informiranje o različitim vanjskim izvorima financiranja.</p> <p>Preporučujemo da se za doktorske programe osigura veća finansijska podrška na nacionalnoj razini, što je u interesu nacionalne održivosti visokog obrazovanja i međunarodne akademske konkurentnosti.</p>
2.10. Školarina se utvrđuje na temelju jasnih kriterija (i stvarnih troškova studija).	<p>Poboljšanja potrebna</p> <p>Tablica s podacima o školarini objavljena je na mrežnim stranicama. Kao što je već navedeno pod 2.9, u Samoanalizi je navedeno da visina školarine odgovara realnim troškovima studija, no nema konkretnih podataka o tome na što točno odlazi 10,000 kuna koliko košta semestar studija, niti zbog čega je određena kvota od 30 studenata po upisu. Preporuka je osigurati transparentan prikaz pojedinačnih troškova koji su uključeni u cijenu školarine, kako bi se - uz upisne kriterije navedene pod poglavljem 3 Ocjene kvalitete - adekvatno definirale održive upisne kvote.</p>
3. POTPORA DOKTORANDIMA I NAPREDOVANJE TIJEKOM STUDIJA	I
3.1. Visoko učilište određuje upisne	Visoka razina kvalitete

kvote na temelju nastavničkih i mentorskih kapaciteta.	<p>Kandidati se upisuju temeljem prosjeka ocjena od 3,5 te pisma preporuke. Program upisuje 30 studenata po generaciji; ukupan je broj doktoranada u ovome trenutku 102. U Samoanalizi se navode faktori koji se uzimaju u obzir prilikom upisa:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Broj dostupnih nastavnika; 2) Broj mentora u odnosu na broj trenutno upisanih studenata i njihov status na studiju; 3) Omjer broja imenovanih mentora i doktoranada mora uвijek biti ispod 1:3; 4) Istraživački kapaciteti i broj filoloških projekata na Filozofskom fakultetu; 5) Planirani istraživački projekti nastavnika i mentora. <p>Omjer studenata i mentora trenutno je oko 1:1,6 (12 mentora za 20 studenata), a u posljednjih je 5 godina bio 1:2,6 (24 mentora za 63 studenata). Prema ovim podacima, radno je opterećenje mentora odgovarajuće, što je dokaz da su upisni kriteriji prikladni.</p>
3.2. Visoko učilište određuje upisne kvote na temelju znanstvenih/umjetničkih, kulturnih, društvenih, gospodarskih i drugih potreba.	<p>Visoka razina kvalitete</p> <p>Sljedeće su društvene i kulturne potrebe navedene kao faktori pri određivanju upisnih kvota:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Potrebe znanstvene zajednice za doktorima znanosti iz područja lingvistike – 43 doktora znanosti koji su završili ovaj studij u posljednjih 5 godina zaposleno je u području visokog obrazovanja i znanosti; 2) Interes zaposlenika drugih sastavnica Sveučilišta za upisivanjem doktorskog studija lingvistike – neki od trenutnih doktoranada dolaze sa Hrvatskih studija, Grafičkog fakulteta te Fakulteta prometnih znanosti Sveučilišta u Zagrebu; 3) Praćenje zapošljavanja završenih studenata – na Hrvatskom zavodu za zapošljavanje nema nezaposlenih doktora lingvistike. Alumni i doktorandi, osim na znanstvenim institucijama, rade u javnom sektoru i manjinskim udrugama.
3.3. Visoko učilište određuje upisne kvote ovisno o dostupnom financiranju za doktorande, odnosno na temelju apsorpcijskih potencijala znanstvenoistraživačkih projekata ili drugih izvora financiranja.	<p>Poboljšanja potrebna.</p> <p>Studij se financira samo malome broju studenata (16 naspram 86 doktoranada koji plaćaju studij). Vodstvo programa nema kontrolu nad time kojim će se doktorandima financirati studij. Preporuka je Povjerenstva istražiti dodatne moguћnosti financiranja većeg broja doktoranada; primjerice, poticanjem nastavnog osoblja na prijavljivanje za vanjske izvore financiranja ili angažiranjem nastavnika/mentora koji već imaju projekte.</p>

<p>3.4. Visoko bi učilište trebalo voditi računa o broju kandidata koje upisuje, kako bi svakome osigurao savjetnika (potencijalnog mentora). Od upisa do kraja doktorskog studija vodi se računa o tome da svaki doktorand ima održiv plan znanstvenog istraživanja te o uspješnom završetku doktorskog istraživanja.</p>	<p>Visoka razina kvalitete Mentor može biti imenovan već u drugome semestru. Do tada, svakome se studentu dodjeljuje savjetnik.</p>
<p>3.5. Visoko učilište osigurava privlačenje zainteresiranih, nadarenih i visokomotiviranih doktoranada i iz inozemstva.</p>	<p>Poboljšanja potrebna. Trenutni broj stranih doktoranada nije velik – samo četiri od 106. Većina doktoranada dolazi iz Hrvatske, posebice iz Zagreba. Studente se potiče da svoje disertacije pišu na hrvatskome jeziku, premda ih – uz poseban zahtjev - mogu izraditi i na stranom jeziku. Povjerenstvo je iz razgovora tijekom posjeta steklo dojam da je malo vjerojatno da bi ovakav zahtjev bio odbijen, no studente se ipak potiče da rad pišu na hrvatskom jeziku. Preporuka je Povjerenstva poticati studente da barem dio svog rada napišu na nekom stranom jeziku ili da ga na njega prevedu.</p>
<p>3.6. Postupak je izbora upisanih doktoranada javan i utemeljen na izboru najkvalitetnijih kandidata.</p>	<p>(Manja) poboljšanja potrebna Svi kandidati moraju imati minimalan prosjek od 3,5, završen filološki diplomski studij (ili ekvivalent), i dobro znanje barem dva strana jezika. Sa svim se kandidatima obavlja motivacijski razgovor, a jedan je od uvjeta i motivacijsko pismo, uz opis osobnog istraživačkog interesa. Potrebno je, također, priložiti i dvije preporuke sveučilišnih profesora, od kojih jedna mora biti od potencijalnog savjetnika ili mentora. Uvezši u obzir ove kriterije, na studij se odabiru najbolji kandidati. Povjerenstvo je zadovoljno ovim procesom, no prema postojećim pravilima na studij se prima 95 % prijavljenih kandidata. Uvezši u obzir razmjerno visoku stopu odustajanja od studija, preporučujemo da se minimalni prosjek ocjena povisi na 4,0. Vidi također točku 1.4 Ocene kvalitete.</p>
<p>3.7. Visoko učilište osigurava razvidnost postupka izbora kandidata u skladu s objavljenim kriterijima, kao i postupka prigovora.</p>	<p>Visoka razina kvalitete Nakon izbora kandidata, popis primljenih studenata se objavljuje. Javno se objavljuje i rok za prigovor, no nema jasnih informacija o tome kako se ovaj postupak provodi. Javno je objavljeno i vrijeme u koje voditelj i zamjenik</p>

	voditelja primaju kandidate na razgovor, što je prvi korak u postupku prigovora, nakon čega se o svemu dalje obavještava Vijeće studija, koje na žalbu kandidata odgovara pismenim putem.
3.8. Postoji mogućnost priznavanja prethodnih postignuća doktoranada i kandidata za upis na studij.	<p>Visoka razina kvalitete</p> <p>Aktivnosti i procedure priznavanja definirani su na razini Sveučilišta u Zagrebu a provode se temeljem Zakona o priznavanju inozemnih obrazovnih kvalifikacija (Narodne novine, 158/03, 198/03, 138/06 i 45/11). Priznavanje ECTS bodova regulirano je Pravilnikom o dodjeli ECTS bodova za izvannastavne aktivnosti Sveučilišta u Zagrebu (https://goo.gl/7poFDr). Priznavanje ECTS-a odobrava Radna skupina za ECTS bodove Sveučilišta u Zagrebu.</p> <p>Za kandidate koji su po studijskome sustavu prije 2005. stekli magisterij znanosti, vijeće pojedinoga doktorskoga studija donosi odluku u kojoj se mjeri studij može priznati, odnosno određuje obaveze na doktorskome studiju i sukladno tome odobrava upis. Ako je kandidat već studirao i obavio određene studijske obaveze na doktorskome studiju lingvistike na nekom drugom hrvatskom ili inozemnom visokom učilištu te je podnio molbu za prijelaz na poslijediplomski studij lingvistike na Filozofskome fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, postoji mogućnost priznavanja obavljenih studijskih obveza, o čemu odlučuje Vijeće PDS-a lingvistike. Studentu se mogu također priznati i objavljeni radovi i sudjelovanja na konferencijama te sudjelovanja u programima stjecanja generičkih vještina. O broju ECTS bodova koji će se dodijeliti odlučuje Vijeće studija na molbu studenta. Studenti se pri upisu obavještavaju o mogućnosti priznavanja prethodnih postignuća.</p> <p>Strani su studenti potvrdili Povjerenstvu da im je postupak priznavanja inozemnih kvalifikacija jasan. Primijetili smo, međutim, da cijeli ovaj proces obavlja sam kandidat prilikom prijave na studij, dok primjerice u Velikoj Britaniji to za kandidata obavlja visoko učilište. Potonja bi praksa možda bila učinkovitija, budući da bi se tako privukao veći broj stranih studenata. Razumijemo, međutim, da se ovo poboljšanje ne može provesti na razini studijskog programa.</p>
3.9. Prava i obveze doktoranda definirane su odgovarajućim	<p>Visoka razina kvalitete.</p> <p>Temeljem razgovora sa studentima, Povjerenstvo je</p>

aktima Visokog učilišta te ugovorom o studiranju koji osigurava visoku razinu institucijske i mentorske potpore doktorandima.	zaključilo da su oni zadovoljni s potporom koju dobivaju od svojih mentorova. Konzultacije i razgovori s mentorima odvijaju se redovito, od 1-2 tjedno do minimalno jednom mjesecno (u skladu s Pravilnikom o studiju), premda točan broj sastanaka mjesecno varira, ovisno o studentu i fazi studija.
3.10. Osigurana je institucijska potpora za uspješnu prohodnost doktoranda kroz doktorski studij.	<p>Visoka razina kvalitete</p> <p>I doktorandi i mentori podnose godišnja izvješća pomoću kojih se prati prohodnost doktoranda kroz doktorski studij te učinkovitost mentora. Po mišljenju Povjerenstva, nedostatak financiranja doktoranada predstavlja najveću prijetnju njihovom uspješnom i pravovremenom završavanju studija.</p>
4. PROGRAM I ISHODI DOKTORSKOG STUDIJA	
4.1. Sadržaj i kvaliteta programa doktorskoga studija u skladu su sa međunarodno prihvaćenim standardima.	<p>Poboljšanja potrebna</p> <p>Sadržaj i kvaliteta programa doktorskoga studija u skladu su sa standardima koji se slijede i na matičnim institucijama članova ovoga Povjerenstva, premda postoje brojne razlike po pitanju strukture programa.</p> <p>Najveća je razlika između ovoga programa i doktorskih programa u Velikoj Britaniji i SAD-u to što je kod potonjih standard studiranje u punom radnom vremenu, zbog čega su studenti bolje uklopljeni u strukturu odjela/odsjeka.</p> <p>Druga je razlika to što, premda u SAD-u doktorski studij sadrži nastavnu komponentu, u Velikoj Britaniji to nije uobičajeno, iako može postojati međukorak u obliku tzv. „istraživačkog magisterija“ koji slijedi nakon diplomske razine te kombinira istraživački rad sa specijaliziranim nastavnim sadržajima. Doktorski studij Lingvistike u Zagrebu ima, dakle, elemente i britanskog i američkog sustava s kojima su članovi Povjerenstva upoznati.</p> <p>Obavezni kolegiji u ovome trenutku čine 20 % programa, što je odgovarajuće uvezvi u obzir različite razine prethodnog znanja kandidata. Tijekom posjeta, Povjerenstvo je steklo dojam da se na brojnim kolegijima naglasak stavlja na pripremu za samostalni istraživački rad. Neki studenti koji su završili studij lingvistike, međutim, smatraju da se određeni kolegiji sadržajno preklapaju s kolegijima na prethodnoj razini. Preporuka je, stoga, omogućiti studentima koji su završili diplomski studij lingvistike (pogotovo onima koji su ga završili na Sveučilištu u Zagrebu) da ne pohađaju te kolegije.</p>

	<p>Preporuka je Odsjeku istražiti načine kako osigurati dodatno financiranje doktoranada, budući da su u ovome pogledu njihove mogućnosti znatno drugčije nego u drugim zemljama.</p>
4.2. Ishodi učenja navedeni na razini studijskog programa i njegovih segmenata u skladu su s razinom 8.2. HKO-a. Njima se jasno opisuju kompetencije koje će doktorandi steći tijekom doktorskog studijskog programa, uključujući i etičke zahtjeve provođenja istraživačkog rada.	<p>Poboljšanja potrebna U dokumentu samoanalize navode se sljedeći ishodi učenja koji su – kako se navodi – u skladu s razinom 8.2 HKO-a i razinom 8 Europskog kvalifikacijskog okvira.</p> <ul style="list-style-type: none"> • IU1: Protumačiti mjesto svake temeljne jezikoslovne discipline u odnosu na ostale (fonologija, morfologija, sintaksa, semantika, analiza diskursa) te identificirati njihove međuodnose; • IU2: Kritički vrednovati pojedine jezikoslovne škole i pravce; • IU3: Procijeniti odnos te prednosti i nedostatke tradicionalnih i suvremenih jezikoslovnih škola i pravaca; • IU4: Integrirati temeljne odrednice pojedinačnih jezikoslovnih škola i pravaca u širi jezikoslovni kontekst; • IU5: Analizirati i interpretirati jezičnu građu prema usvojenim teorijskim okvirima; • IU6: Kritički vrednovati jezikoslovnu literaturu radi izgradnje vlastitoga teorijsko-metodološkoga okvira; • IU7: Modificirati postojeći, kreirati vlastiti te primijeniti odgovarajući metodološki aparat u vlastite znanstveno-istraživačke svrhe; • IU8: Samostalno oblikovati usmene i pismene radove o svom znanstveno-istraživačkom radu utemeljene na pravilima znanstvene komunikacije; • IU 9: Stručno argumentirati o vlastitom znanstveno-istraživačkom radu. <p>Smatramo da su navedeni ishodi učenja odgovarajući, premda su IU2, IU3 i IU4 suviše slični te bi ih trebalo spojiti u jedan ishod učenja. Također smatramo da se donekle preveliki naglasak stavlja na ponavljanje podataka iz literature. Štoviše, u jednoj od disertacija koje je Povjerenstvo pregledalo, pregled literature zauzimao je gotovo polovicu sadržaja. Preporuka je to smanjiti te umjesto toga staviti veći naglasak na izvorne rezultate i/ili nove analitičke spoznaje.</p>

	<p>Iz razgovora s doktorandima Povjerenstvo je doznalo da se neki kolegiji sadržajno preklapaju s kolegijima na diplomskoj razini. Kao što je već navedeno, preporučuje se omogućiti studentima da ne pohađaju neke obavezne kolegije ako su istovjetan sadržaj već slušali i polagali.</p> <p>Pitanja etičnosti u istraživanju obrađuju se u sklopu Propedeutičke radionice u prvome semestru.</p>
4.3. Ishodi su učenja doktorskoga studija logički i jasno povezani s ishodima učenja pojedinih nastavnih sadržaja, mentorskog i istraživačkog rada.	<p>Visoka razina kvalitete</p> <p>Nastavni je sadržaj odgovarajući, relevantan, u skladu s najnovijim spoznajama i adekvatne razine.</p>
4.4. Programom doktorskog studija postižu se ishodi učenja i kompetencije u skladu s razinom 8.2. HKO-a.	<p>(Manja) poboljšanja potrebna</p> <p>Povjerenstvo je tijekom posjeta pregledalo nekoliko disertacija, premda je samo manji dio njih bio pristupačan članovima Povjerenstva koji ne govore hrvatski jezik. Vjerujemo da izrada disertacija na hrvatskome jeziku ograničava njihov potencijalni utjecaj na međunarodnoj razini. O ovome smo pitanju razgovarali s voditeljem programa i mentorima; objašnjeno nam je da je riječ o svjesnome naporu da se doprinese hrvatskom znanstvenom vokabularu i razvoju vještina pisanja akademskih tekstova na hrvatskom jeziku kod doktoranada.</p> <p>Premda razumijemo ova nastojanja, vjerujemo da bi se studenti trebali poticati da rezultate svojih doktorskih istraživanja učine dostupnima stranoj publici izradom disertacija na nekome od svjetskih jezika, čime bi potaknuli razvoj svojih znanstvenih karijera i istovremeno povećali međunarodnu konkurentnost samog Visokog učilišta.</p> <p>Preporuka je Povjerenstva da članak koji doktorandi trebaju objaviti prije završetka doktorskog studija bude na engleskom ili nekom drugom stranom jeziku. Druga je preporuka da se za prevođenje članaka/disertacija na strani jezik doktorandima dodjeljuju ECTS bodovi.</p> <p>Ukupno uzevši, Povjerenstvo je zadovoljno kvalitetom doktorskih radova, odnosno smatra da je većina radova visoke kvalitete. Kao što je već navedeno, nekoliko se disertacija koje smo imali prilike pregledati možda previše oslanja na iscrpan pregled literature. Ovo je donekle problematično, budući da se takvi radovi više fokusiraju na sažimanje postojeće literature umjesto na razvoj novih</p>

	<p>spoznaja. Ipak, svi su definirani ishodi učenja prisutni u disertacijama koje smo imali prilike pregledati, premda preporučujemo da se dodatni naglasak stavi na IU7 i IU8.</p>
4.5. Nastavne su metode (i raspodjela ECTS-a, ako je definirana) prikladne razini 8.2. HKO-a i osiguravaju postizanje jasno definiranih očekivanih ishoda učenja.	<p>Poboljšanja potrebna</p> <p>Zaključak je Povjerenstva da su nastavne metode koje se koriste prikladne za razinu doktorskog obrazovanja. U posljednje se vrijeme sve više prelazi s nastave <i>ex-cathedra</i> na nastavu u obliku radionica i seminara, koje uključuju diskusije o izvornim istraživanjima doktoranada. Međutim, iz opisa izbornih kolegija može se zaključiti da se mnogi od njih još uvijek, barem dijelom, izvode u obliku klasičnih predavanja, a većina ih završava pismenim ili usmenim ispitom ili – rjeđe – seminarским radom. Preporuka je Povjerenstva da izborni kolegiji što je češće moguće završavaju kraćim istraživačkim izvješćima ili seminarским radovima umjesto ispitima, po mogućnosti samo uz ocjenu PROLAZ/PAD, te da se smanji njihov broj.</p> <p>Kao što je već navedeno, preporučuje se omogućiti studentima da ne pohađaju neke obavezne kolegije ako su istovjetan sadržaj već slušali i polagali na preddiplomskoj ili diplomskoj razini.</p>
4.6. Program omogućava stjecanje generičkih (prenosivih) vještina.	<p>Visoka razina kvalitete</p> <p>Na razini studijskog programa stavljen je jasan naglasak na stjecanje prenosivih vještina. Konkretno, studentima je na prvoj godini omogućeno pohađanje Propedeutičke radionice, gdje stječu znanja o provođenju znanstveno-istraživačkog rada, pisanju znanstvenih radova i upravljanju projektima.</p> <p>Povjerenstvo je iz razgovora sa studentima doznalo da Propedeutičku radionicu smatraju izuzetno korisnom, budući da im omogućuje stjecanje istraživačkih vještina koje su im potrebne da bi odredili temu disertacije i provodili istraživanja.</p>
4.7. Nastavni su sadržaji u funkciji trenutačnoga i budućega istraživačkog rada i osposobljavanja doktoranda (individualni plan nastave, generičke vještine i dr.).	<p>Visoka razina kvalitete</p> <p>U Samoanalizi se navodi da je većina (premda nije naveden točan broj) kolegija izborna, što znači da studenti mogu odabirati one kolegije koji najviše odgovaraju njihovim istraživačkim interesima.</p> <p>Uz to, na Propedeutičkoj radionici na prvoj godini svaki doktorand stječe znanja i vještine za razvoj vlastitog programa istraživanja.</p> <p>Seminari uključuju i izradu znanstvenog rada koji se ocjenjuje, čime se potiče razvoj individualnih planova doktorskog istraživanja.</p>

4.8. Program osigurava kvalitetu međunarodnom povezanošću i mobilnošću nastavnika i doktoranda.	<p>(Manja) poboljšanja potrebna</p> <p>Inozemnih studenata nema mnogo; dva iz Kine, jedan iz Bosne i Hercegovine i jedan iz Iraka.</p> <p>Malo je također i inozemnih nastavnika, premda postoje neke veze sa stranim mentorima. Prema dokumentu samoanalize, u posljednjih su 5 godina 4 strana nastavnika imenovana za mentore (otprilike 10 %). Nadalje, u istom su razdoblju obranjene i dva dvojna doktorska rada (radovi koji uključuju i komentara s inozemne institucije). Uvezši u obzir da je jedan od ciljeva AZVO-a internacionalizacija doktorskih studija, držimo da bi program trebao nastojati povećati broj stranih mentora i dvojnih disertacija.</p> <p>Studentima je omogućeno da izrade disertaciju na stranom jeziku, no većina je radova ipak na hrvatskom jeziku. Više o ovome navedeno je pod točkom 4.4.</p> <p>Iako se u Samoanalizi navode 336 potpisana ERASMUS ugovora, nije jasno koliko je doktoranada koristilo uspostavljenu ERASMUS suradnju. Preporuka je Visokom učilištu poticati studente da u što većem broju koriste dostupne mogućnosti.</p> <p>U Samoanalizi se također navodi da se studenti i nastavnici redovno informiraju o mogućnostima za mobilnost, iako nije jasno iskorištavaju li se one u punoj mjeri. Preporučujemo da se u budućnosti ovo proširi i da se poduzmu dodatni napor u smjeru većeg sudjelovanja nastavnog osoblja i studenata u međunarodnim programima razmjene.</p>
---	---

* NAPOMENA: PREPORUKA STRUČNOG POVJERENSTVA AKREDITACIJSKOM SAVJETU AGENCIJE I OZNAKA KVALITETE

Zadaća je stručnog povjerenstva u reakreditaciji doktorskih studija višestruka. Povjerenstvo ili dio povjerenstva koje odlazi u posjet visokom učilištu izrađuje prijedlog izvješća na temelju samoanalize, posjeta i popratne, relevantne dokumentacije. Prijedlog izvješća usvajaju svi članovi povjerenstva jednoga grozda, a predsjednik povjerenstva grozda zadužen je za usklađivanje razine ocjenjivanja.

Stručno povjerenstvo u izvješću donosi procjenu zadovoljava li visoko učilište na doktorskome studijskom programu propisane zakonske i podzakonske uvjete, zadovoljava li dodatne/preporučene uvjete koje je utvrdio Akreditacijski savjet Agencije te ima li pozitivnu, odnosno zadovoljavajuću ocjenu kvalitete prema kriterijima ovoga dokumenta. Uz to stručno povjerenstvo obvezatno mora izraditi preporuke za unapređenje kvalitete.

Na temelju procjene svih navedenih elemenata, stručno povjerenstvo može predložiti Akreditacijskom savjetu Agencije: izdavanje potvrde o ispunjavanja uvjeta; pismo očekivanja s rokom uklanjanja nedostataka do tri godine ili uskratu dopusnice.

Ako stručno povjerenstvo procijeni da visoko učilište svojim doktorskim programom ne zadovoljava zakonske i podzakonske uvjete ili da je kvaliteta izvođenja programa narušena (ne zadovoljava dodatne/preporučene uvjete Akreditacijskog savjeta ili je ocjena kvalitete jako loša), ono treba predložiti uskratu dopusnice.

Ako stručno povjerenstvo smatra da su zakonski i podzakonski uvjeti zadovoljeni, ali je kvaliteta narušena u određenim (gore navedenim) elementima te kako se utvrđeni nedostaci mogu ispraviti u roku do tri godine, ono treba predložiti pismo očekivanja.

Ako stručno povjerenstvo smatra da su svi zakonski, podzakonski i dodatni/preporučeni uvjeti zadovoljeni, a ocjena kvalitete zadovoljavajuća, odnosno da studijski program ispunjava pravilno zacrtane ishode učenja za tu razinu i područje znanosti, ono može predložiti izdavanje potvrde te obvezati visoko učilište na unapređenje kvalitete u okviru naknadnog praćenja i izvještavanja Agenciji.

Konačno, ako je stručno povjerenstvo, prema gore navedenim kriterijima, predložilo izdavanje potvrde o ispunjavanju uvjeta te je procijenilo kako se, osim minimalnog praga kvalitete studijskog programa, odnosno razine kvalifikacijskog okvira, program treba prepoznati kao doktorski program „visoke razine kvalitete“, tada ono Akreditacijskom savjetu može predložiti da Agencija takvu doktorsku programu dodijeli oznaku kvalitete „visoka razina kvalitete“. Time Agencija, uz suglasnost Akreditacijskog savjeta, visokom učilištu dodjeljuje pravo uporabe oznake u akademsku i promidžbenu svrhu.

Oznaka kvalitete „visoka razina kvalitete“ ne može se predložiti odnosno dodijeliti programu ni visokom učilištu koje ne zadovoljava sve zakonske i podzakonske uvjete navedene u ovom dokumentu i sve dodatne/preporučene uvjete Akreditacijskog savjeta. Osim navedenog, ocjena kvalitete programa treba odražavati visoku razinu kvalitete na način da je najmanje polovica potkriterija u svakom kriteriju ocjene kvalitete ocijenjena kao visoka razina kvalitete. Akreditacijski savjet Agencije donosi konačno mišljenje o dodjeli oznake. Sadržaj i oblik oznake kvalitete propisat će Agencija svojim općim aktom.

Akreditacijski savjet Agencije na sjednici razmatra završno izvješće sa svim preporukama i prijedlozima te o njemu donosi mišljenje. Agencija na temelju prethodnog mišljenja Akreditacijskog savjeta donosi akreditacijsku preporuku ministru nadležnom za znanost i visoko obrazovanje te po primitku ministrove konačne odluke o ishodu postupka dodjeljuje oznaku „visoke razine kvalitete“.